

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 6, 1991

Nr. 217

Jelcino reformos paskatino Washingtoną padėti Sovietams

Washingtonas. — Lapkričio 4 d. — Baltųjų rūmų pareigūnai, padrasinti praėjusios savaitės Rusijos prezidento Boriso Jelcino pasiūlytą ekonominių reformų planą, pradėjo svarstyti ir ruošti daugiapagalbės planą Sovietų Sąjungai, rašo „Washington Post“ laikraštis.

Didžiausias dėmesys esąs kreipiamas į humanitarinę paramą, kad būtų teikiama ta parama maistui ir vaistais šią žiemą, tačiau tuo nenorima apsiriboti. Bus teikiama ir techninė pagalba Sovietams kartu su įvairiomis programomis, kurias ruošia Tarpautinis pinigų fondas ir Pasaulinis bankas. Pranešama, jog šis klausimas jau buvo studijuojamas kelias savaites, nors buvo kritikuojama, kad reikia skubėti ir nepraleisti tokios istorinės progos, kad būtų išvengta chaoso Sovietų Sąjungoje, kai ta sąjunga išsiskirsto.

Bilijonas iš gynybos biudžeto

Vyriausybės pareigūnas, kuris dalyvavo tos pagalbinės programos paruošime, pasakė, jog dabar yra tas sprendžiamasis momentas Sovietų Sąjungoje. Esą laukiami smegenys, kaip geriausiai Amerika galėtų padėti, kai ji pati turi didžiulį biudžeto deficitą. Jis sakėsi nežinantis, ar pakankamai greitai talkinama užsieniui, bet kaip vyriausybės darbas, tai esą vykdomas greitai. Kai klausimas iškilio, kur gauti pinigų norimai humanitarinei programai finansuoti, tai vyriausybė Atstovų rūmų ir Senato komitetų bendroje konferencijoje nutarė pervesti vieną bilijoną dolerių iš Pentagono

biudžeto fondų sumokėti už humanitarinę paramą ir dalinai ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai.

Korupcija smaugia kraštą

Bet Harvardo universiteto profesorius G. Allison, kuris patarė Sovietų ekonomistams ir jų oficialiems pareigūnams pereiti į verslo ekonomiką, paskelbė, kad Amerikos administracija teisingai daro šiuo metu ruošdama humanitarinės paramos planą. Tačiau ir jis pareiškė abejonių, ar būtų gera siūsti papildomas Amerikos grūdų siuntas Sovietų žmonėms, kadangi dėl ten išsigalėjusios korupcijos šios gėrybės gali nepasiekti plačių gyventojų sluoksnių. Bet jis išsireiškė, jog Amerikos vyriausybė blogai daranti, kad nesuteikianti techninės pagalbos šio krašto instrumentais bei moderniais įrengimais, kurie Sovietų Sąjungai esą labiausiai reikalingi.

Idomiai išsireiškė sen. Joseph Biden, Jr., kuris vadovavo Senato apklausinėjimams šiuo klausimu, kad administracijos nepakankamai energingai veikia. Jis kritikavo vyriausybę už JAV diplomatų laikymą tik Maskvoje ir St. Petersburgu, nežiūrint vyriausybės pajėgų funkcijų sumažėjimo Sovietų Sąjungoje ir jos galias perimant respublikoms. JAV administracijos pareigūnai dar iki praėjusios savaitės priekaištavo, kad Maskva neturi ekonominės programos, sakydama, kad Amerikos parama bus „išmesta į vandenį“. Jelcino planas pakeitė visą situaciją. Apie tai jau buvo rašyta vakar.

Kelyje į kapitalo rinką

Vilnius. Spalio 30 d. (Elta) — „Ekonominė reforma neįmanoma be biržų“, — pareiškė „Lietuvos biržos“ prezidentas. Aukščiausiosios Tarybos deputatas Kęstutis Glaveckas per šią dieną įvykusį dalykinį susitikimą su JAV Vidurio Vakarų fondų biržos (Midwest Stock Exchange Inc.) pirmuoju viceprezidentu J. Kenedžiu ir tos pačios biržos viceprezidentu marketingo reikalams R. Hendriku. Amerikos biržininkai atvyko į Vilnių iš Rygos, kur jie susitiko su Rygos biržos atstovais. Rygos birža — kaip ir Lietuvos — priklauso Pabaltijo biržų asociacijai. Kenedis ir Hendrikas pabrėžė savo suinteresuotumą užmegzti kontaktus su trijų Pabaltijo šalių biržomis. Jie pareiškė, kad yra pasirengę

bendradarbiauti dviem lygiais — tarpvalstybiniu ir privačiu sektoriais.

„Lietuvos biržos“ ir Amerikos Vidurio Vakarų fondų biržos atstovai šiandien taip pat pasirašė bendradarbiavimo susitarimą. Amerikos ekspertas suteiks konsultacinę pagalbą, jauni Lietuvos biržos ekonoministai ir teisininkai galės įgyti biržos darbo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių. Kaip pasakė K. Glaveckas, susitarta dėl kadro rengimo New Yorko biržoje jau ateinančių metų pradžioje. Taigi, artimiausioje ateityje kartu su kapitalo judėjimo specialistais Lietuvoje atsirastis ir pirmųjų kapitalistų.

Penki prezidentai chronologinėje laiko tvarkoje, atidarant Ronald Reagan prezidentinę biblioteką Simi Valley, Kalifornijoje, praėjusį pirmadienį. Reaganą lydi prez. George Bush, kairėje, ir kiti trys buvę JAV prezidentai.

— Jimmy Carter, Gerald R. Ford ir Richard M. Nixon. Jie visi vadovavo JAV 22 metus.

Vokietijos-Prancūzijos planas Europos naujai kariuomenei

Politinės sąjungos sudarymas dar turės palaukti

Paryžius. — Prancūzų žinių agentūra skelbia, jog Prancūzija ir Vokietija sudarė planus įsteigti jungtines karo pajėgas ir paragina savo Vakarų Europos sąjungininkus prisidėti prie jų dalinių, kurie, manoma, galėtų pasidaryti kontinentine kariuomene.

Tai drąsios pastangos sukurti bendrą užsienio ir gynybos politiką. Prancūzijos prezidentas François Mitterrand ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl ragina Europos Bendruomenės 12 valstybių vyriausybes pažadėti iki šių metų galo aptarti tą klausimą ir bendrai, neatsižadant savo suvereniteto, įsteigti jungtines pajėgas ryšiams su Jungtinėmis Amerikos valstijomis, Sovietų Sąjunga, Vidurinėmis Rytimis ir kitomis pagrindinėmis sritimis, apjungiančiomis tam tikras geografines vietas.

Ekonomija ir politika

Europos kraštai dar veda skirtingą savo užsienio reikalų politiką ir nežinia, kaip toks bendras susipratimas būtų įgyvendintas. Abu šie vadai atsiskleidė pasakyti, kaip būtų sprendžiama bendroji Europos politika, ar ji turėtų būti vienbalsė, ar galėtų būti pasiekta balsų dauguma. Pastebimas vis didesnis Prancūzijos išsijungimas į

bendruosius Europos reikalus, nors ji dar tebesilaiko savo veto teisės įvairiais užsienio politikos klausimais.

Tą Prancūzijos prezidento ir Vokietijos kanclerio iniciatyvą atskleidė jų pasirašytas laiškas Olandijos ministrui pirmininkui Ruud Lubbers, kurio kraštas dabar vadovauja Europos Bendruomenės prezidentūrai, kuri kas mėnesį keičiasi. Tas laiškas bus pagrindus Europos Bendruomenės vadų pasitarime, kuris įvyks gruodžio mėnesį mažame olandų mieste Maastricht. Ten turėtų būti aptartas politinės sąjungos sutarties klausimas. Iki šiol Europos Bendruomenės valstybės organizavo tik bendrą ekonominę politiką.

Gynybos daliniai

Prancūzijos prezidento Mitterrand patarėjai sako, jog yra galima, kad greitai Prancūzija ir Vokietija pradės sudaryti jungtinių kariuomenės korpusą maždaug iš 50,000 vyrų, kurių pagrindinė bazė būtų Prancūzijos Strasburgo miestas. Ateinančią vasarą Prancūzija žada išvesti savo pusę dalinių iš Vokietijos, o likę 25,000 karių turėtų sudaryti branduolį, kartu su vokiečių 25,000 karių, naujai Europos pradinei kariuomenei. Reikia prisiminti, kad jau kurį laiką veikia prancūzų-vokiečių 4.200 karių bendra brigada, tad dabar ji būtų išpleta į 50,000 karišką jėgą. Kiti kraštai, kurie priklauso Vakarų Europos sąjungai, išskyrus Graikiją, Daniją ir Airiją, bus prašomi prisidėti su savo daliniais norint įsteigti nepriklausomą Europos karinį junginį, kuris vėliau galėtų tapti Europos Bendruomenės apsigynimo kariuomene.

NATO klausimas

Europoje įsigali nuomonė, kad ji pati turi turėti savo apsigynimo pajėgas ir tada Bendruomenė taps žinoma jėga ir galės susilpninti amerikiečių dominavimą jos saugume. Prancūzijos vyriausybė mananti, jog yra gyvybiškai svarbu Europos Bendruomenės greitai veikti apsigynimo klausimuose, nes numatoma, kad JAV Kongresas greitai priims drastišką amerikiečių kariuomenės dalinių mažinimo Europoje nutarimą. Bet pranešama, jog Britanija ir Olandija nori, kad bet kokios Europos karinės pajėgos priklausytų NATO, kaip pagrindinei Europos gynėjai, kurioje dalyvautų ir Amerikos pajėgos, reikalingos taikai išlaikyti Europos kontinente.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vagnorius išvyko į Vilnių

Chicago. Lapkričio 4 d. — Vienos savaitės vizitą Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius baigė praėjusį sekmadienį Chicagoje, kurioje jis dalyvavo Vliko suvažiavime. Čia jis Jaunimo centre vykstančioje sesijoje pasakė kalbą ir atsakinėjo ne tik į Vliko delegatų, bet ir į kitų žmonių klausimus. Vlikas nubalsavo baigti savo veiklą, nes Lietuva atgavo savo nepriklausomybę ir šios Lietuvos išlaisvinimo organizacijos tikslas buvo pasiektas ir uždaviniai atlikti. Paskutinis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininkas paskutinius 11 metų buvo dr. Kazys Bobelis. Ši organizacija baigia savo darbus iki 1992 m. liepos 1 d., bet Tautos Fondo pinigų perdavimas Lietuvai bus nuspręstas atskirai, pranešė „Laisvosios Europos radijas“ savo laidoje lapkričio 4 d.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Ukrainos, Gudijos ir Rusijos įstatymų leidėjai pareiškė, jog atėjo laikas turėti savo atskirą valiutą. Tačiau kaip suderinti tai su tebekursuojančiu apyvartojamuoju rubliu, kuris, pagal ką tik pasirašytą susitarimą, bus sąjungos piniginis vienetas ir toliau.

— Izraelis turi daug didesnių branduolinių ginklų arsenalą, negu kad iki šiol buvo žinoma, praneša „New York Times“ dienraštis. Izraelis net tris kartus buvo paskelbęs visišką branduolinių ginklų aliamą — dukart 1973 m. karo metu ir šių metų pradžioje, kai buvo puolamas iš Irako raketomis.

— Romoje buvo peiliu užplutas buvęs Afganistano karalius Mohammed Shah, kuris valdė kraštą 40 metų prieš komunistams perimant valdžią. Užpuolikas Paulo Jose Santos de Almeida, 26 metų Angolijoje gimęs portugalų pilietis, peiliu sužeidė tris kartus karaliaus veidą ir gerklę, prieš tai sušaukęs: „Aš turiu nužudyti jus“.

— Madride baigėsi pirmoji pasitarimų sesija tarp arabų ir Izraelio. Pirmą kartą veidas veidai buvo susitikusios Izraelio ir palestiniečių delegacijos. Palestiniečiai dalyvauja Jordano delegacijoje.

— Valstybės departamento sekretorius James Baker III pranešė, jog jis vyks į Azijos kraštus ir svarbiausia — į komunistinę Kiniją šį mėnesį, su kuria yra „rimtų problemų“.

— Imelda Marcos, kuri su savo vyru, buvusiu Filipinų prezidentu, pasitraukė iš krašto, kuris buvo pašalintas iš prezidento pareigų 1986 m., sugrįžo atgal į namus, nežiūrint, kad jai gresia teismo byla už paramą korupcinei jos vyro vyriausybei per du dešimtmečius.

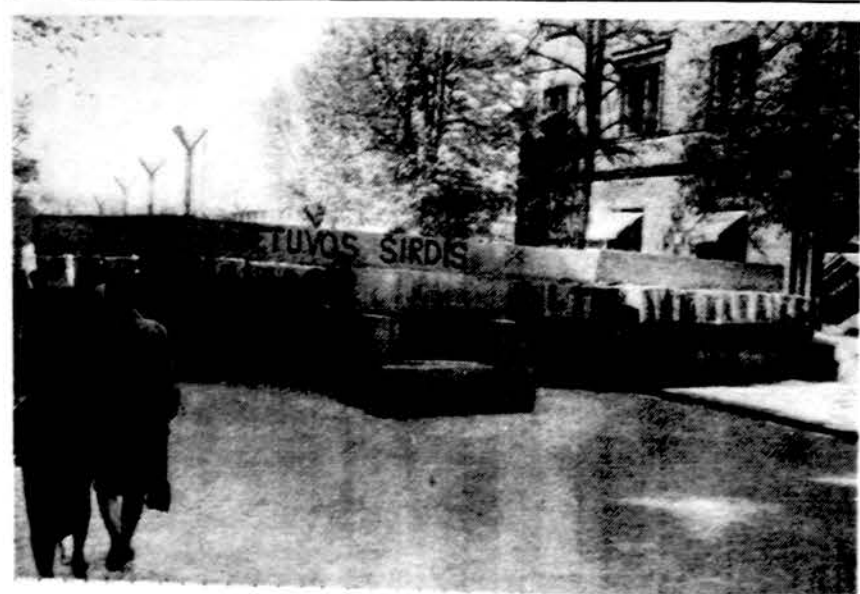
KALENDORIUS

Lapkričio 6 d.: Leonardas, Ašmantas, Edvina, Vygaudas.

Lapkričio 7 d.: Ernestas, Karina, Darutė, Gata, Kaunis, Goutautė, Sirtautas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:27, leidžiasi 4:41. Temperatūra dieną 27 l., naktį 16 l.

Kelias čia baigėsi Lietuvos priešams. Čia matyti uždaryta cemento blokais Gedimino gatvė, už kurių yra Lietuvos parlamentas — LIETUVOS ŠIRDIS, kaip kad parašyta ant cementinių blokų. Tik kairėje pusėje paliktas praėjimas vienam žmogui. Barikados tebeilaikomos — Sovietų kariuomenė nepasitraukė, atsauga gėdos nedaro. Dar matyti žmonių užrašyti užrašai — Laisvė, Freedom! Okupantai lauk! Tegyvuoja Landsbergis!

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regiene, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ATSISVEIKINAM SU SESE GINTARE-ŽIVILE BILAIŠYTE

(1951.5.16-1991.9.23)

A. a. Gintarė Živilė Bilaišytė

Ji atėjo pas mus būdama septynerių metų amžiaus. Priėmė ją sesė J. Jadviga Lukošienė, ir savo gausų ūdryčių būrį. Ir augo Živilė jūrinių sesių tarpe, stovyklavo, buriavo, dainavo ir deklamavo. Paaugusi jau vadovavo „Vandens lėlių“ valčiai, o dar po kelių metų reikėsi stovyklose kaip atsakinga adjuntantė ir komendantė. Greit pasirodė kaip gabi plaukikė, irklotoja ir buriotoja – buvo atžymėta tų specialybių ženklais, o už pavyzdinę jūrinį skautavimą apdovanota „Žuvėdros“ žyme.

Ne tik rikiuoti sesės mokėjo Živilė. Tunto vaidinimėliai ar stovyklų lauzai neapsiejo be sesės Živilės. Jos gimtoji kalba buvo lietuvių kalba, kurią ji ne tik mylėjo, ne tik brangino, bet ir puoselėjo. 1967 m. „Lietuviai televizijoje“, vad. A. Šluto, paskyrė vieną programą Lietuvos Jūrų Skautijos jubiliejui paminėti. Joje sesė Živilė tarė pagrindinį žodį ir sužavėjo visus savo kuklia bei rimta laikysena ir nuostabiai grynai lietuvių kalbos tartimi. O tada jai tebuvo 16 metų amžiaus.

Pirmuosius jos rašinius ir eilėraščius išspausdino Lietuvių Jūrų Skautijos laikraštėlis „Juodkrantės kulgrinda“, o rašyti sesė Živilė pradėjo būdama devynerių metų amžiaus. Spausdino jos rašinius ir „Eglutė“, ir „Sūkurys“, ir visi lietuviški mokyklų, kurias ji lankė, metraščiai. O kai Živilė subrendo, tapo įtraukta į jauniausiųjų po-

etių grupę „Lietuvių literatūros antologijoje“. Dienraštis „Draugas“ spausdino Živilės eilėraščius, „Metmenys“ ir „Akiračiai“ – jos literatūrinius rašinius. 1973 m. knygų lentynose pasirodė jos eilėraščių knyga „Žaiskim ieškojimą“. Atrodo, kad sesė Živilė buvo paruošusi spaudai antrąjį savo eilėraščių rinkinį.

Mego Živilė ir sceną – šoko „Grandyje“, vaidino daugelyje spektaklių, dalyvavo „Pelkių Žiburėlio“ literatūrinėje valandėlėje („Margučio“ radijuje) – skaitydama vaikams, jiems skirtose programose. Paskutinis Živilės pasirodymas lietuviškoje scenoje buvo 1972 m. rašytojo Balio Sruogos minėjime, kuriame dalyvavo mūsų žymūs aktorius Henrikas Kačinskas.

Brangindama lietuvių kalbą, Živilė 1973 m. išvyko į Vilnių šešioms savaitėms – ją tubolinti. Baigusi Pedagoginį Lituanistikos institutą kurį laiką mokytojavo K. Donelaičio vardo lituanistinėje mokykloje Chicagoje.

Prisimename Živilę kaip labai darbščią, uolia, net pedantiškai pareigingą, niekad duotojo žodžio neatšaukiančią sesę. Gabumais ir darbštumu pasižymėjo Živilė ir universitete: bakalauru laispi gavo iš matematikos, o masterio ir Ph. D. iš literatūros. Vėliau gilinosi į komplikuočius kompiuterių mokslus ir tapo ateities kompiuterių specialiste.

Neilgai sesė Živilė pabuvojo mūsų pasauly, bet tiek daug atliko ir nemažai paliko. Paliko ji mums savo šviesią šypseną, draugystę, poeziją ir tikėjimą Lietuvos laisve su gintarine Baltija, kurią mylėdama pasirinko jūrinį skautavimą.

Gero vėjo Tau, sesė Živilė, dar mums nepažįstamame kitame pasauly!

Sesė Dalia S.

MIRĖ s. ROMUALDAS ALIŠAUSKAS

Š.m. birželio pradžioje mane pasiekė liūdna žinia, kad gegužės 31 d., Melburne, mirė skautininkas Romualdas Ališauskas.

Deja, bent rašančiam, lig šiol apie Velionį labai mažai kas žino. Nes, atrodo, paskutiniu metu jis visuomenėje ar skau-

„Baltijos“ stovykloje stovyklavę vilkiukai ir stovyklos vadovybė. Iš k. II eil. – Jonas Valiulis, Gintaras Nagys, Vytenis Jurkus, Romas Otto, Gediminas Murauskas, Rimas Piečaitis ir Paulius Murauskas.

STOVYKLA „LIETUVA“ KANADOJE

Montrealyje leidžiamas laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“ savo rugsėjo 25 d. laidoje išspausdino Geležinio Vilko slapyvardžiu pasirašytą ir gražiai nuotraukomis iliustruotą įdomų montreališkų skautų stovyklos aprašymą. Tad paskaitykime:

SKAUTŲ STOVYKLA „BALTIJOJE“

1991 metais Brolijos pastovklė buvo pavadinta „LIETUVA“ ir dedikuota žuvusiems Lietuvoje š.m. sausio 13 d., Vilniuje. Programa bendrai buvo skirta gamtos apsaugai ir ekologijai, dabartiniam įvykiams Lietuvoje ir mūsų liaudies tradicijoms.

Ekologija ir gamtos apsauga buvo demonstruota praktiškai uždaviniais, pvz., buvo renkamas lietaus vanduo ir visi darė tyrimus, kad galėtų suprasti, kas yra „acid rain“ rūgštus lietus – ir kaip jis gali kenkti mūsų miškams, vandeniui ir taip pat, kaip naikina ežerus Kanadoje bei kitur. Buvo įrodyta, kaip kiti chemikalai ir kitokie teršalai kenkia mūsų geriamam vandeniui. Kad pabrėžtų, kaip svarbu išlaikyti švariais mūsų ežerus, buvo surengta žuvavimo iškyla į tokia vieta, kur auginamos forelės.

Ivykiai Lietuvoje taip greitai keitėsi, kad buvo svarstoma kaip juos aiškinti, kad visi – ir jauni ir vyresnieji – galėtų suprasti ir taip pat apgalvoti tuos įvykius.

Buvo suruošti naktiniai žaidi-

mai jaunesniesiems stovyklavėjams. Jie buvo prikelti iš miego ir nuvesti į valgyklą. Ten išgirdo radijo pranešimą – anksčiau paruoštą vadovų – kur aiškino, kad Juodieji beretiniai buvo atsiųsti į Šiaurės Ameriką ir ieškojo lietuvių. Paminėta, kad jie buvo jau pastebėti prie stovyklos...

Išklausius tų žinių, buvo pranešta, kad negalėjome surasti vieno iš stovyklos vadovų. Su ta žinia visos šviesos valgykloje užgeso ir visiems buvo įsakytas sekti vadovus lauke, ieškoti dingusio vadovo. Einant taku, dar pasitaikė įvairių kliūčių ir girdėjosi daug įvairių garsų ir riksmų. Atėjus prie kelionės pabaigos, surado dingusį vadovą. Visiems buvo išaiškinta, kad tai, ką dabar buvo pergyvenę – buvo tikrai žaidimas, o mūsų broliai ir sesės Lietuvoje šitokias baimes turėjo tikrai pergyventi.

Geriausiai susipažinti su liaudies tradicijomis – tai patiemis jose dalyvauti. Taigi skautai ir skautės galėjo pasireikšti dalyvavimu liaudies muzikos orkestrėlyje. Dėka Montrealio „Gintaro“ ansamblio įkūrėjo Zigmundo Lapino, visi stovyklavėjai turėjo progą savaitės bėgyje groti įvairiais

LIŪDNOS ŽINIOS IŠ AUSTRALIJOS

Sydnejaus skautų židinio biuletenis „Tėvynės židiny“ š.m. rugsėjo 15 d. laidoje praneša šias liūdnas žinias:

Skautininkė Elena Žimaitė, Vilniaus krašto veikėja sunkiai serganti. Jai suteiktas paskutinis patėpimas. Apie tai rašyta „Tėvynės aidai“ Nr. 22 – birželio mėn. 11 d. laidoje.

Skautininkas Vaclovas Ilgūnas mirė Adelaidėje š.m. rugpjūčio 12 d. Brolis Vaclovas buvo „Vilniaus“ tunto tuntininkas, ASS ir skautininkų ramovės narys, vienas pagrindinio LSB vadovų 1941-44 metais.

liudija jo darbai. O kas atsitinka, jei sakysim žmogus – seniai, seniai, dar Tėvynėje – dirbo su jaunimu, sielojosi, buvo pakeltas į skautininkus (o vel tui, neužsiplėnusi, į skautininkų laipsnius nei anksčiau, nei dabar Skautų sąjunga nekėlė ir nekels, o atsikels iš gimtojo krašto susidarė tokios sąlygos, kad jis nebegalėjo dirbti visuomeninio darbo – gal tam neliko jėgų, gal aplinka neleido – kas žino? Man atrodo, mūsų gyvyjū, pareiga būtų kiekvieno mūsų brolio-sesės, išėjusių į amžinybę, atminties išsaugojimą.

Prieš mane, ant stalo, laidotuvių apeigų maldų knygelė anglų kalba, kurią man perdavė v.s. J. Žitkevičienė – gal aš kas nors žinau apie Velionį? Deja, aš žinojau labai mažai... Bet juk kas nors žino?..

v.s. B. Žalys „Tėvynės židiny“

Sakoma, kad apie žmogų

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimui už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerate mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

sugrįžti į Kanados Rajono „Baltijos“ stovyklavietę. Tikimės kitais metais matyti dar daugiau stovyklavėjų, ne tik iš Montrealio apylinkės, bet ir iš vakarinės Kanados.

Geležinis Vilkas

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOJŲ VENŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Chicago jūrų skautų „Juodkrantės“ tunto 1966 metų stovyklos vadovs. Iš k. – Dana Bilaišienė, Vena Lauraitienė, Kristina Stonkutė, Dalia Baltramonaitytė, Dalia Bylaitienė, Živilė Bilaišytė ir Vija Gasnerytė.

JAUNIMO AUKLĖJIMAS

Kai kadaise lordas Robert Baden Powell, mylėdamas gamtą ir ja grožėdamasis, norėjo tai perduoti jaunesniams, jis įkūrė skautus. Jis davė neišdildomą šūkį Dievui, Tėvynei ir Artimui, kurį priėmė visos tautos ir visi tikėjimai. Tai buvo auklėtojas iš prigimties, nors buvo karininkas ir pasiekęs generolo laipsnio. Jo mirtis kaip tik supuolė šių metų pradžioje ir buvo skaičiuojama pusšimčiu metų, bet jo idėjos, jo parodytas auklėjimo jaunimui kelias išplito visame pasaulyje, kuris tik pripažįsta, kad jaunimą reikia auklėti ir paruošti suaugusio gyvenimui jau nuo jaunų dienų.

Lietuviai skautai turėjo savo suvažiavimą ir svarstė svarbiausius veiklos ir ateities reikalus, ypač pasikeitusiose sąlygose — Lietuvai atgavus tikrą laisvę ir nepriklausomybę, kuriančiai savo ateitį, pažangą ir gerovę ant nualintose žemės ir suniokotų pagrindų. Okupantas pusšimtį metų nesigailejo svetimų tautų ir žemių, o dabar išsilaisvinusioms tautoms ir valstybėms reikia statyti iš naujo gyvenimo pagrindus, kurie būtų ir naujos kartos paruošimo pagrindai.

Tam padeda skautų sąjunga, kurios tikslas ir auklėjimo principai remiasi tik jaunimu, mylinčiu gamtą, norinčiu tapti geresniu ir savo tautos naudingesniu. Tik skautišku auklėjimu ir ateičiai paruošimu užsiėmusi Lietuvių Skautų sąjunga išvys, tik auklėjimu nori padaryti gyvenimą gražesnį bei šviesesnį ir išsilaisvinusioje Lietuvoje.

Jie suvažiavime svarstė tik aktualiuosius reikalus, juos aprašys savoje spaudoje, pritaikys skrysiuose — tuntuose ir draugovėse. Bet pats auklėjimas šiuo metu yra toks svarbus mūsų tautai, kad skautiškas gyvenimas ir skautiškas auklėjimas turi būti svarbus pačiam jaunimui, svarbus nuolatinis rūpestis vyresniųjų, kurie savo Tėvynei nori geresnės pažangos, kultūrinio ir išsivadavimo iš padarytos okupanto žalos.

Ateinantieji metai bus aštuoniadesimt penkti nuo skautų mažo būrelio įkūrimo. Taip pat šimtas keturiadesimt penkeri metai nuo lordo Robert Baden Powello gimimo. Skautai išvys, laisvoje Lietuvoje ir pasaulyje, kur tik taikomi auklėjimo principai, ji prisimins ir pagerbs. Bet svarbiausia — reikės prisiminti tuos jaunimo auklėjimo principus, kuriuos paliko, praktikavo ir plėtė Baden Powellis, norėdamas, kad jaunimas, kuris išgyvena didžiulius nusižengimo pavojus, sugebėtų pažinti save, savo artimą, savo aplinką ir gamtą, kurioje gyvena. Tas pažinimas jį daro aplinkos žmogumi, bet ne tokiau, kuris tik mato, nieko nesupranta ir nenori suprasti. Čia ir yra svarbiausia — suprasti savo aplinką ir laiko reikalavimus, nes kiekviena aplinka ir kiekvienas laikas yra skirtingi.

Skautybė neturi ypatingo metodo auklėti jaunuosius ar jau paaugusius. Ji tik suteikia jam pačiam daugiau jėgos, geriau jį savo elgesi įsižiūrėti, savo draugus šalia matyti ir išėjus į gamtą suprasti, kad tai yra lyg žmogaus gyvenimo dalis. Iš šono

žiūrint atrodo, kad skautas teturi tik žaidimus, tik stovyklas, tik miško pažinimą.

Iš tikrųjų su tuo visu kaip tik jis auklėjasi ir gyvenimui rengiasi jau nuo pat mažens, nuo jaunų metų. O metams kylant, kyla ir pats pažinimas, susidomėjimas, į savo šūkį įsigilinimas. Juk tarnyba Dievui, Tėvynei ir Artimui vaikui mažai suprantama, kaip mažai suprantama raidė ar skaitčius. Bet su laiku tas supratimas, ta šūkio reikšmė gyvenime ir prasmė nugalint pasitaikiusias kliūtis vis auga, stiprėja ir pasidaro gyvenimo dalimi.

Juk tikrasis auklėjimas ir nėra tik įsakymas ir įsakymo vykdymas ar drausmės nuolatinis kartojimas. Pats jaunuojis nuo mažens turi suprasti, kas yra gera ir bloga, turi mokėti atskirti tai, kas ji ar artimą žaloja ir kas jam pačiam ar artimui padeda. Nuo to prieinama prie Tėvynės ir Dievo, kurie jau svarbūs suaugusiam ir gerai išauklėtam, nes suaugęs turi pasijusti tikru žmogumi.

Lietuvių Skautų sąjunga išvys, jog stengėsi bent dalį lietuvių jaunuolių vesti skautišku keliu, kad jie pažintų save, kaip lietuvių, ir savo tėvų kraštą, senolių tėvynę Lietuvą, kaip savo pareigą dalį. Sveigos, stovyklos, ekskursijos, nuolatinis priminimas tos dalies, kurią visi gali pavadinoti lietuviška, yra kaip tik auklėjimas Lietuvai ir lietuvių bei. Išvys, yra tautų kapinės, sako norvegai apie savo išeivius. Bet yra ir palaima, sako tie patys norvegai, kai jie gauna paramos iš savo jau paaugusių tautiečių. Mūsų skautai nuolat prisimena savo tėvų šalį, prisimena savo kilmę, nors kartais yra ir iš mišrių šeimų. Juo labiau dabar, kai Lietuva yra laisva ir reikalinga tikros pagalbos.

Tai nėra priekaištas kitoms organizacijoms, nes dabar Lietuvos vyksta reikalingam darbui jaunuoji iš įvairių organizacijų.

Tai yra tik priminimas, kad ši organizacija nuolat kalbėjo apie pasilikusius artimuosius, persekiojamą Tėvynę ir Dievą. Jų okupantas nepakenčia ir jie yra pirmieji priešai, kurie nori savo tėvynę matyti laisvą.

Daug buvusių skautų yra mirusių Sibiro platybėse, kaip ir kitų organizacijų narių. Tai nereiškia, kad auklėjimu ir nuolatinio rūpestio nereikia parodyti tautinio kelio, kuriuo turi eiti ne tik skautai, bet ir kiekvienas lietuvis, nepaisant, kur jis begyventų. Juo labiau tai turi žinoti skautas, nes jo šūkis yra Dievas, Tėvynė ir Artimas, kuriais jis iš pareigos turi rūpintis.

Ką aptarė Lietuvių Skautų sąjungos pirmija, taryba ir suvažiavę veiklieji skautų auklėjimo metodo palaikytojai, visai čia nesvarstoma. Jie tikrai svarstė ir naujo gyvenimo pasikeitimus. Nuoditi kelią, kaip lordas Baden Powell, auklėti ir paruošti geresniam gyvenimui savą jaunimą yra visos sąjungos ir kiekvieno skauto rūpestis. Kas to rūpestio neturi, atsisako savo skautybės ir pasiduoda nevilčiai, kurią skautybės kūrėjas labiausiai smerkė.

Pr. Gr.

Washington, „Darbas Lietuvai“ simpoziume. Iš kairės R. Ozolas, Kašubaitė-Binderienė iš Waukegano, J. Tumelis, ambasadorius Stasys Lazoraitis ir Phoenixo LB apyl. pirm. A. Petrušienė.

DVIKALBIŠKUMO PROBLEMA

Daugelį metų sielojomės, kad jaunesnioji karta šalinasi ir aktyviai nedalyvauja lietuviškoje veikloje, bet jau ir prieš eilę metų vyresnioji karta išsimokslinusi ir gražiai lietuviškai kalbančio jaunimo nepriėjo prie jokių aukštesnių pareigų, tik leisdavo nurodinti vietas, dalinti programas ar įteikti geleis. Visą „valdžią“ laikė vyresnieji, sakydami, kad „jaunimas nieko neišmano“.

Veiksnių suvažiavimuose stebime žilagalvių veikėjus, o jaunų veidų nėra, nes nebuvo ruošiamas prieauglis. Tačiau dabar jaunimas jau pats pradeda individualiai veikti, užmezgti kontaktus su valdžios organais, vyksti į konferencijas, nes lietuviško kraujo balsas nesiduoda užslopintas. Simo Kudirkos šūolį į laisvę išgarsino demonstruojantis lietuviškas jaunimas, o jaunosios kartos rašytojas Algis Rukšėnas susilaukė rimto dėmesio, anglų kalba aprašė tą įvykį savo knygoje „Day of Shame“, pagal kurią buvo pastatytas ir daugelis kartų po visą Ameriką rodomas televizijos filmas, į plačią viešumą iškėlęs Lietuvos kančias.

Didieji įvykiai Lietuvoje sujaudino jaunąją kartą ir įkvėpė įsijungti į išeivijos veiklą, kurios vadovybė jau linksta po metų našta. Su džiaugsmu stebime į valdybas išrinktus jaunus asmenis, bet jau girdisi priekaištai, prieš juos

AURELIJA M.
BALAŠAITIENĖ

„a priori“ nustatant dalį visuomenės: siūlymas išeivijos veikloje įvesti dvikalbės sistema sukėlė audrą „vandens stiklinėje“, kaip „lietuviškos laidojimo ženklas“.

Pažvelkime į kitas tautybes, gyvenančias ne savoje tėvynėje. Tūkstančius metų po pasaulį pasisklaidę žydai pasisavina krašto kalbą, keičia pavardes, bet nenustoję rūpintis savo pažadėtą žemę ir neprarado savo tautinės tapatybės. Amerikos italų dauguma nebe kalba itališkai. Jie savo itaką įrodė ne vien „mafijos“ veikla, bet savo išpopuliarintais patiekalais tapo „kasdieninio gyvenimo elementu. Jie šeimose griežtai laikosi „senojo pasaulio“ tradicijų, visur ir visada pabrėžia savo tautinę kilmę, į politinius postus kandidatodami kaip italų kilmės amerikiečiai (Mario Cuomo, Geraldine Ferraro, Anthony Celebrezze ir kiti).

Mūsų išeivijoje išaugo jau daugiau negu viena karta. Kalba krašto, kuriame jie gimė, tapo jų asmenybės dalimi, bet ji nesugniuždė lietuviškos tapatybės, ką aiškiai rodo jų rūpestis Lietuvos likimu. Be kurio nors veiksmo paskatinimo jie savo iniciatyva konkrečiai talkina atsistatantčiai Lietuvai, jauni mokytojai, ekonomistai, kompiuterių ir kitų sričių spe-

cialistai stengiasi pakelti Lietuvos mokslo ir ekonomikos lygį, joje dirbdami, aukodami savo lėšas ir atostogas. Jei vyresnieji būtų mažiau kritiškai lietuvių kalbos atžvilgiu, jei nesibartų už klaidas, gal jaunųjų būtų mažiau „nubyrėję“. Nedrįsta jaunieji viešai kalbėti mūsų parapijos salėse, kad negautų piktų pastabų. O kiek mūsų vyresnės kartos veikėjų gali laisvai angliškai kalbėti be tarimo ir gramatikos klaidų? Prezidentas Vytautas Landsbergis televizijoje kalbą angliškai, bet tai „nepalaidojo“ jo lietuviškumo. Peticijas rašėme angliškai, kad įtakotume politikus Lietuvos labui. Nepripažinimo politiką išreikalavo ir palaikė angliškai kalbantys lietuviai. Kalba nėra „karšto vinis“, bet naudingas įrankis. Stebint Lietuvos Vytų veiklą matome, kad, ir pradėję lietuvių kalbą, jie išliko lietuviškai. Ilgametę Lietuvos okupaciją jiems neleido palaikyti ryšių su tėvyne ir tuo prisidėjo prie gimtosios kalbos praradimo. Lietuvai atgavus laisvę, toji problema atpuola.

Yra neįsivaizduojama tvirtinti, kad dvikalbė veikla bus „lietuviškos laidojimo“. Jei veikla yra pagrįsta Lietuvos reikalu, nėra svarbu, kokia kalba bus vartojama. Tarnavimas lietuviškai reikalui turi pateisinti priemones, o anglų kalbos įterpimas ten, kur yra patogiau, būtina, neturi būti smerkiamas.

Iš viešų pasisakymų galima spręsti, kad dvikalbė veikla daugiausia priešinasi vyresnės kartos atstovai, kurie gal gerai nemoka anglų kalbos ir bijo prarasti savo autoritetą, negalėdami sklandžiai ir taisyklingai išsireikšti angliškai. Yra neįmanoma, gimus, augus ir išsimokslinus kuriame nors krašte, nepasivirti jo kalbos, kuri vis tiek nesunaikina tautinės tapatybės, nes ji yra asmeniškai apsisprendimo reikalas. Turime ir puikiai lietuviškai kalbančių, kuriems Lietuvos reikalai nerūpi, bet yra ir taip gerai nekalbančių, kuriems Lietuva rūpi. Vietoj jaudinimosi ir kritikos patartina veikloje nustatyti formalią procedūrą, kurioje būtų nurodyta, kaip ir kur kalbėti ar rašyti dviem kalbom. Debatai, siūlymai, svarbūs teisiniai dokumentai turėtų būti abiem kalbom, kad būtų išvengta nesupratimų. Jokie lietuvių palaikyti elementai nenukentės, nes ir į lituanistinę mokyklą vaikus siunčia tik tie tėvai, kurie to nori. Ne paslaptis, kad mokinių skaičius sumažėjo, o visuomenės veikla iki šiol vadovavo vien lietuviškai kalbantys asmenys. Ar jie sutiks tą priekaištą prisiimti ir kaip jie pasiteisins, jei negalės kaltės suversti ant „dvikalbių“?

Pažinojau vieną labai inteligentišką vyresnio amžiaus Amerikoje gimusį lietuvių, vos dešimtį metų gyvenusį Lietuvoje, kuris varžėsi kalbėti lietuviškai, matęs vieną nemalonų incidentą. Vienos vakarienės metu prie mūsų stalo sėdėjo aštuoni asmenys, jų tarpe viena iš „senųjų“ lietuvių, kalbanti gražia aukštaitiška tarme. Jos vaikystėje nebuvo lituanistinių mokyklų ir ji negyveno Lietuvoje, savo gana gryną lietuvių kalbą paveldėjusi iš priešų pirmą pasaulinį karą atvykusių tėvų. Tai buvo nuosirdi ir aktyvi lietuvaitė. Pamačiusi gražų pyragą, jis šūktelėjo: „Toki pyragą tai aš myliu“. Šalia sėdėjusi „naujųjų“ lietuvių atstovė garsiai ir aštriai subarė: „Pyrago mylėti negalima, tik mėgti. Taip negalima kalbėti“.

Viešnia paraudo, nutilo ir daugiau neištare nė žodžio. Mano pažįstamas tą incidentą įsidėmėjo ir su manim lietuviškai kalbėjo tik niekam negirdint.

Nesutinku su Br. Nainio („Draugas“, spalio 22) tvirtinimu, kad mums „dabar Lietuvos laisvinimo darbas neberūpi“. Dabar kaip tik prasideda didžiausias ir sunkiausias darbas — atstatyti Lietuvą,

kad ji galėtų savo politinį suverenitetą išlaikyti su tvirtais ekonominiais pagrindais, be kurių jokia valstybė išsilaikyti negali. Praėjo atstovavimų ir petijų laikai; dabar reikia konkrečiai dirbti. Tame ir yra išeivijos pagrindinė užduotis — rūpintis Lietuvos valstybės visapusišku atstatymu. Į tą darbą reikia įtraukti visas jėgas, panaudoti visas priemones. Tame pačiame Br. Nainio straipsnyje minėti statistiniai duomenys, pagal kuriuos lietuvių skaičius Amerikoje labai sumažėjęs. Galima dalį kaltės mesti į tuos, kurie nesidžiaugė radę lietuviškai kalbančias angliakasių šeimas, jų pastatytus pastatus, išlaikytas lietuviškas parapijas. Naujieji ateiviai neiglaudė jų prie savęs, bet iš jų juokėsi ir tyčiojosi, juos iš organizacijų ir visos veiklos išstūmė, nors tik jų dėka atsidėmė šioje šalyje. Tokių pavyzdžių galima būtų surašyti į tūkstančius lapų. Išvys, tik tada pagris savo egzistencija, jei ji savo akis nukreips į Lietuvą ir mažiau koncentruosis į save. Visos kitos problemos, kaip spaudos ar mokyklų reikalai, su laiku ras savo sprendimą, bet dabar turime ne skaldyti ir vieni kitus rūšiuoti, bet jungtis į vieną šeimą, nežūrint tarsenos, kalbos ar klaidų. Teisingia mus visus lietuviška kilmė, nežūrint sintaksės...

Neatstumdime jaunesnės kartos su kenksminga kritika. Jei jai rūpi Lietuvos reikalai, tai tik prašykimu jų darbui Dievo palaimos, nes jų noras dirbti Lietuvai yra tikrasis jų kraujo balso šauksmas, nežūrint to, ar tas darbas bus atliekamas vien lietuvių, ar dviem kalbom. Kalba yra darbo įrankis, o idėjos joks įrankis negali sunaikinti.

SATELITINIS PASITARIMAS KOVAI SU NARKOTIKAIS

Viešas, per 170 JAV miestų apimančias pokalbis apie kovą su narkotikais vyks lapkričio 9 d. Bendram pokalbiui kiekviena mieste bus po vieną centrą, kuris satelitu bus sujungtas su visais kitais taip, kad iš kiekvieno bus galima visiemis kalbėti. Bus kalbama apie tų miestų gyventojų ir ekspertų patirtį su narkotikų problema ir ieškoma efektyvesnių priemonių kovoti su narkotikų problema — tiek iš civilių gyvenimo pusės, tiek ir iš policijos. Chicagoje su satelitu bus sujungta Kennedy-King kolegijoje, 6800 S. Wentworth, pradedant 12 val.

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

1

Vargais negalais išlipa iš autobuso. Skuba įkauti siomis gatvėmis namo. Junta kaip skalbiniai ir net suknelė limpa prie karštos odos, per smilkinius lašais drimba prakaitas. Rankoje visiškai šlapia nosinė.

„Pagaliau! Dar keli šuoliai laiptais... Būsi namie!.. Išsėsiuos visą valandą! Atsigausi nuo tvankumo. Gulėsiu šaltame vandeny, vonioje... Ak, kaip bus man gerai!“

— Mama, mama! Tau laiškas! Mergaitė žodžiais tik tiek tepasako. Užtat visa jos išvaizda išreiškia nekantrumą, veidas — džiaugsmą, o kojos — kažkokį laukinį šokį. Ji žino, kada motina grįžta iš darbo. Stovi duryse aukštai iškėlusį voką su mėlynai-raudonais rėželiais pakraščiuose. Aišku, tai oro pašto vokas.

— Iš kur? — Atspėk! Duktė slepia laišką už nugaros. — Iš voko ir gelsvo popieriaus matau, kad iš Lietuvos... — Atspėjai! Bet nežinau nuo ko! Dukteris veide išsila laimė. Jaunuolė neįstengia nuslėpti džiūgavimo šypsenos. Tai palengvina motinai išspėsti — tokią permatomą mergaitės akys, bet taip aiškiai rodančią ilgesingų lūkesčių ir pamirštų dienų turinį — mįslę.

„Nejau nuo Stepo? Negalėtų būti! Už jų marių ne taip lengva sužinoti adresus ir gyvenvietes...“

— Nežinau, kas man galėtų iš Lietuvos rašyti... Gal kokie giminės? Gal pusseserė?

Jos balsas toks surizęs, išvargęs. Bet susidomėjimo taškelis jau pina, rezgia gijas, didėja ir plečiasi.

— Juk žinai, mama! Tik vienas žmogus...

— Nejaug tėvelis?

Mergaitė linktelė. Moters viduje kažkas prabunda. Tarytum ilgai migdytas skausmas, ilgai slėptas džiaugsmas. Tarytum užmirštas, brangus vaizdas švystelį kometos žaizduojančia uodega ir dingsta... Duktė be žodžių apkabina ir bučiuoja prakaituotą motinos veidą. Stipriai prisipaudo prie jos nuo uždusimo besikišančios krūtinės.

— Jis gyvas, mamytė! Pirmas laiškas! Greičiau paskaityk, ką jis rašo!

— Palauk, Aušrelė! Duok atsigauti, pailsėti...

— Aš atplėšiu! Ar galima?

— Jeigu jau tiek laukai, tai gali palaukti dar kelias minutes, Aušrelė.

— Bet motina jau pati skuba, jaudinasi. „Ar tai gali būti? Dabar, kada jis jau pamirštas seniai... Kai susitaikiau su mintimi, kad jis... Ne, sakiau, Aušrelė, kad jis jau gali būti miręs. Bet juk žinojau, nujaudiau, kad gyvas...“

Ji jau tualeto kambaryje. Paleidžia iš čiaupo šaltą vandenį ir nekantri jlipa dar į menką, seklią balebė vonios dugne. Vėsoma gaivina ir kelia nuotaiką. Per vandens šniokštimą girdi durų skambutį. „Turbūt Albertas... Jis visada tuo laiku. Kagi jis sakys? Bet ne — aš jam laiško neskaitysiu...“

Į tualeto kambarį įeina Aušra. Pasilenkusi šnabžda motinai, prisikišusi prie veido.

— Mamytė... Albertas atėjo... Ką dabar darysim?

— Ponas Albertas, Aušrelė! Kiek kartų sakiau...

— Gerai — ponas Al! Atsars... Bet juk prie jo tėvelio

laiško neskaitysim!

„Kaip ji atspėja mano mintis! Žinoma, kad ne!“

— Palik tai man, Aušrelė... Nieko jam nesakyk dabar.

— Gerai, mamytė.

Motinos balsas ramus ir tvirtas, todėl Aušra nurimsta ir išsina į kambarį. Albertas Martulis jau sklaido laikraštį. Juk jis čia beveik kaip namie.

„Ir reikėjo čia dabar jo! Jis jau tapo lyg šeimos narys, bet vis tiek nuo jo kai ką nuslėpsiu...“

Aušra nervuojasi. Atsisėdo virtuvėje prie stalo, o ant jo — prasto gelsvo popieriaus vokas su sovietiniais pašto ženklais. „Par avion“ užrašas. Keturmotorinis lėktuvas, o jo fone šeši pastatai — Londono bokštas, Paryžiaus Notre Dame katedra, kažkokie Aušrai nežinomi rūmai, kinietišku, riestais kampais stogu pastatas, Indijos maldykla ir Egipto piramidė su sfinksu. Šalia — sparnuotas raudono fono pjautuvas su kūju. Pašto ženklus užtepes apskritas antspaudas. Penkiakampė žvaigždė su tokiu pat pjautuviniu herbu, data ir aiškus lietuviškas užrašas — Kaunas. Pačiame voko viduryje jų adresas. Ir taip aiškiai užrašyta pavardė! — Birutė Vilainienė. Po brūkšniu siuntėjo adresas. Taip gražiai, eilutė po eilutės, sustatyta:

Lietuvos T.S.R.

Kaunas

S. Neries g-vė nr. 18, but. 4

Steponas Vilainis

„Rodos, aiškiau negalima parašyti! Koks plonas laiškas! Ir toks lengvas. Kodėl tėvelis taip mažai parašė? Gal jis negali daug rašyti, nes ten varžė žodžius ir išsireikšimus... O gal nesitikėjo mamytę rasti, tai pradžia tik praneša apie save?“

(Bus daugiau)

Nėra kitų tamsybių kaip tik ignorancija.

W. Shakespeare

Muzika nuo sielos nuplauna kasdienio gyvenimo dulkes.

Auerbach

VII PLJK RUOŠA PIETŲ AMERIKOJE

GINTARAS GRUŠAS

Urugvajaus Lietuvių kolonija. Montevideo lietuvių kolonija yra mažiausia iš trijų vietovių, kuriose vyks VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas (PLJK), bet jūdi. Du pagrindiniai centrai – lietuvių klubas ir parapija. Veikia šokių grupė, Pagalbos Lietuvai komitetas, ir kitos organizacijos. Lietuviai palaiko gerus ryšius su vietiniais valdžios pareigūnais. Urugvajaus valdžia yra paskelbusi VII PLJK Urugvajuje oficialiu krašto kultūrinio turistinio įvykiu.

Talkinami grupės savanorių, šiame krašte vykstantiems PLJK renginiams ruošiasi Urugvajaus PLJ Kongreso komitetas: Robertas Ibarra – pirmininkas, Rosa Česnulečiūtė-Vitkauskienė – finansų koordinatore, Veronica Stec – apgyvendinimo koordinatore, Albertas Kaluzevičius – išvykų ir garsinimo koord., Helena Modzelewski – renginių koordinatore, Alina Mačanskaitė – sekretorė, Diana Fornara-Briuderytė – registracijos koord.

Urugvajuje programa bus skirta pagrindinai meniniams-kultūriniais pasirodymams – oficialiosios PLJK Meno ir Kultūros Dienos kongrese. Be to, kiekviename mieste šalia Kongreso programos vyks dar du pagrindiniai meniniai renginiai. Bus meno paroda, kurioje bus rinkiniai jaunų lietuvių menininkų kūriniai iš viso pasaulio ir tikimės, kad vyks lietuviškų filmų festivalis (filmai atsiųsti iš Lietuvos).

Atvykus į Urugvajų, šeiminiškai trumpa ekskursija supažindins visus su Montevideo miestu. Vakare pasirodys iš Melbourne atvykusi Australijos lietuvių teatro grupė. Po programos bus priėmimas Montevideo Lietuvių centre, kur kongreso dalyviai galės pabendrauti su Urugvajaus lietuviams.

Sekmadienį po priėmimo oficialioji programa prasidės tik vidudienį su šv. Mišiomis lietuvių parapijoje. Po Mišių visi kartu pietaus urugvajiečių *asada criollo* stilium. Vakare Toronto Gintaro ansamblis pasirodys su lietuviška tautinių šokių ir dainų programa.

Gruodžio 30 d. visi kartu išvyks į Punta del Este kurortą, kur galės pailsėti ar pirkinėti. Ši vasarvietė yra viena pačių populiariausių ne tik urugvajiečiams, bet ir argentiniečiams. Naujų Metų išvakarių rytas paliktas laisvas. Naujų Metų sutikimo programa prasidės gruodžio 31 d. vakarą su talentų vakaru, kur su savo meniniais gabumais pasirodys iš visų šalių parinktas jaunimas. Ankstyvesniuose kongresuose žinome, kad šitoks vakaras sudaro daug malonumo ir pasididžiavimo, kadangi iš mūsų tarpo iškyla naujų talentų, o patiems menininkams yra puiki proga pasirodyti tarptautiniame forume. Naujus Metus sutiksime tradiciniu Naujų Metų baliumi.

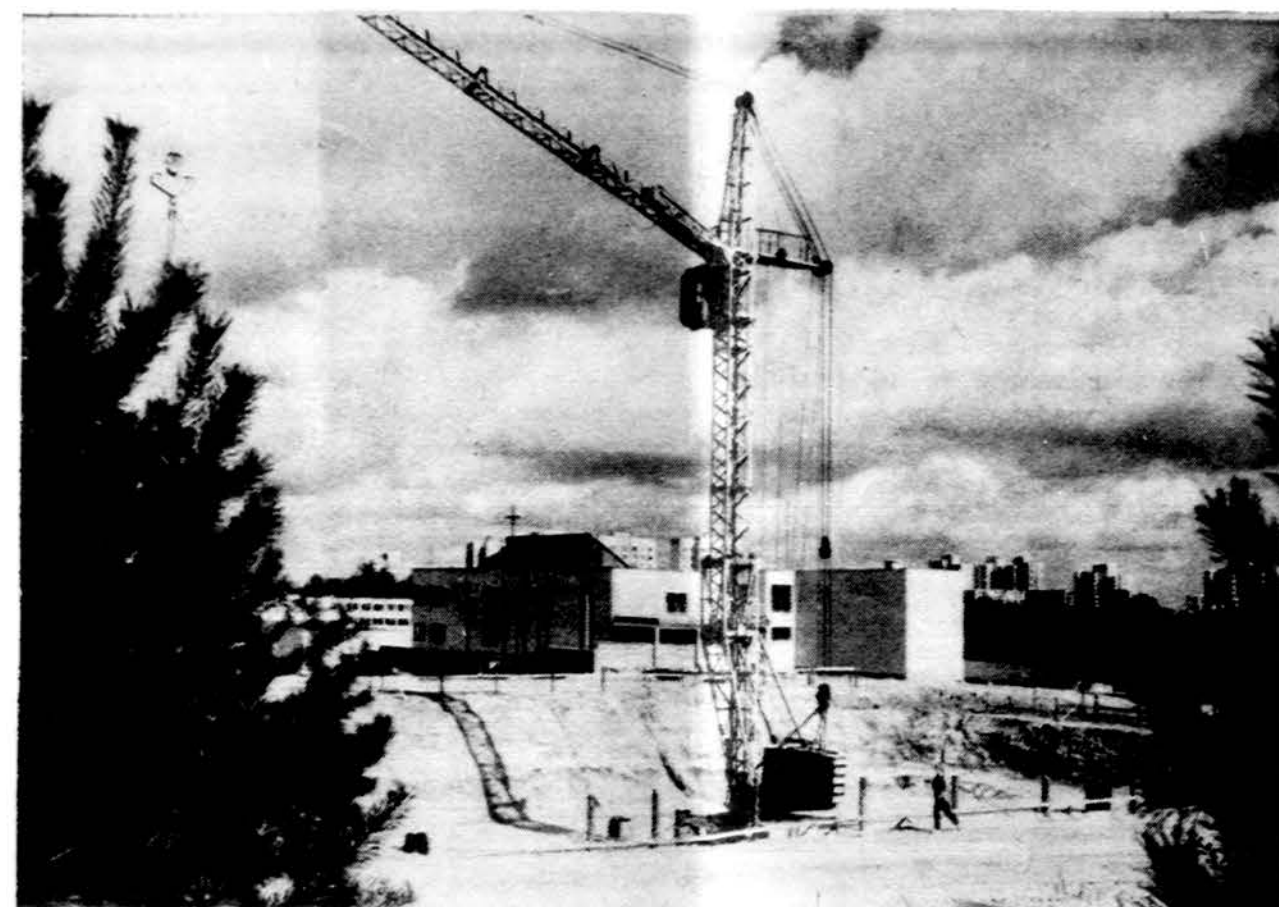
Brazilijos lietuvių kolonija. Brazilijoje, Sao Paulo apylinkėse, verda gyvas lietuviškas gyvenimas. Čia lietuviai turi dvi parapijas: Šv. Juozapo, kurioje klebonauja kun. Juozas Šeškevičius ir Šv. Kazimiero, kurią prižiūri tėvai Saleziečiai ir kurioje klebonauja tėv. Pranas Gavėnas, SDB. Sao Paulyje veikia Lietuvių centras, Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių jaunimo sąjunga, skautai, tautinių šokių grupė „Nemunas“ ir Pagalbos Lietuvai komitetas. Netoli nuo Sao Paulo miesto yra ir lietuvių stovykla-

vietė – sodai „Lituanika“, kurioje vyks Kongreso stovykla.

Brazilijos PLJ kongreso ruošos komiteta sudaro: Marcos Lipas – pirmininkas, Marcelo Chapola – finansų koord., pirmininko pavaduotojas, Silvija Bendoraitė-Machado – ekskursijų transporto koord.; kun. Juozas Šeškevičius – apgyvendinimo stovyklos koord.; Ricardo Indriūnas – apgyvendinimo koord.; Alberto Dilys – renginių koord.; Marija Pavilionytė – stovyklos programos koord.; Flavijus Bacevičius – stovyklos administravimo koord.; Elisabeth Jurčiukonytė-Lipienė – sekretorė; Marius Simkūnas – Brazilijos LJS pirmininkas; Claudia Daniel – turizmo-stovyklos koordinatore.

Trijų kraštų bendras posėdis. Su Brazilijos lietuvių kolonijomis esu mažiau susipažinęs, negu su Argentinos. Nors pagal tentatyvius susitarimus savo maršrutą buvau pasiruošęs praleisti dvi savaites Brazilijoje, dėl įvairių priežasčių nutarėme, kad būtų pravarčiau, jei Brazilijos ruošos komiteto atstovai atvyktų į Buenos Aires. Tad man irgi teks laukti kongreso pamatyti Braziliją.

Rugsėjo 14-15 d. Buenos Aires mieste įvyko trijų kraštų ruošos komitetų pirmininkų posėdis. Marco Lipui atstovavo iš Brazilijos atskridęs Marcelo Chapola. Per dvi dienas beveik išsio posėdžiavimo, detališkai peržiūrėjome ruošos darbus kiek-

Naujosios Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos Vilniuje bažnyčios statyba, kuria rūpinasi kun. M. Čeponis.

viename krašte ir bendrus reikalus kongreso ruošoje. Tuo pačiu metu diskusijas sekė Martynas Paršelis, sekdamas, kokie bus PLJK informacijos reikalavimai, kad galėtų paruošti kongresui kompiuterio informacijos masyvą (database).

Kongreso programa Brazilijoje. Pagrindinė PLJK dalis Brazilijoje, kurioje dalyvaus visi atstovai ir dalyviai, bus Kongreso stovykla, kuri įvyks Lituanikos stovyklavietėje. Jau dabar vyksta statyba; pati stovyklavietė praplečiama ir patobulinama, kad galėtų priimti šį didesnį skaičių stovyklautojų. Po kongreso patalpos liks Pietų Amerikos lietuviams. Stovyklos programa duos didesnę progą jaunimui pabendrauti ir, tuo

pačiu, susipažinti bei patobulinti savo žinias apie Lietuvą ir atrasti savo talentus lietuviškoje etnografijoje bei tautodailėje. Bus pasinaudojama iš Lietuvos pakviesto jaunimo ekspertizės ypač šiose srityse. Penkių dienų programoje bus daugiau progų geriau susipažinti su Brazilijos tradicijomis, jos gamta ir papročiais.

Brazilijoje turistai galės pasirinkti vieną iš trijų ekskursijų. Pirma padalinta tarp Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestų. Ji duos progos vieną dieną dalyvauti stovyklos programoje. Antroji ekskursija duos galimybę geriau susipažinti su garsioju Rio de Janeiro miestu. Trečioje turistai vyks į Belo Horizonte vasarvietę ir apžiūrės įvairius

istorinius Brazilijos miestus. Kongresas pasibaigs 1992 m. sausio 8 d. Sao Paulyje, su uždarymo Mišiom katedroje, oficialiu uždarymu ir uždarymo baliumi.

Nedaug laiko beliko iki VII PLJK. Šiaurės Amerikoje jau prasideda ruduo, tuoj bus žiema. O Argentina apleidau pavasariui atskleidus pirmuosius žiedus, dienos vis šiltesnės. Kongreso ruošėjai išsijusę dirba, kad galėtų priimti mus atvykstančius lietuvišku vaišingumu, o mūsų laukia ne tik šiltas oras, bet ir proga pažinti kitą pasaulio kampelį. Laukia taip pat proga pažinti naujų kultūrų: išmokti čilpti „mate“ iš cibuko, priprasti valgyti asada. Iki pasimatymo kongrese!

Some People Are Getting Carried Away With Our Celebrate America CDs.

ATIDARĘ
SĄSKAITĄ PRIEŠ
LAPKRIČIO 29 D.
GAURITE
KALĖDOMS
DOVANĄ!

ŽMONĖS SUŽAVĖTI
MŪSŲ „CELEBRATE
AMERICA“
CERTIFIKATAIS

Žmonės, kurie myli Ameriką, jaučia naują įsipareigojimą ateičiai ir dvasinį pakilimą. Susižavėkite ir jūs! Taupykite pas mus! Mes žengiamo į ateitį, savo klientams siūlydami aukštų nuosimčių sertifikatus ir specialias dovanas.

Įnešdami nuo \$2,500 iki \$50,000 3%, 5% arba 7% metų terminui, galėsite išsirinkti dovaną. Pasirinkimas didelis: elektroniniai namų apyvokos reikmenys, elektroniniai įtaisai, video, baldai, kompiu-

teriai, pianinai, spalvotos televizijos patalpos baldai, „microwave“ krosnelės, vėsintuvai, žolės pjovimo mašinos ir net deimantiniai papuošalai. Visos dovanos, kaip ir mūsų sertifikatai, yra aukštos kokybės, pagamintos garsių firmų, kaip General Electric, RCA, Apple, Minolta ir Kimball.

Aukšti nuosimčiai ir specialios dovanos – tai mūsų „Celebrate America“ CD programa.

„Celebrate America“ CD – tvirtas finansinis produktas, vertas Standard Federal

banko vardo. Jau 90 metų kai mes padedame žmonėms realizuoti „American dream“: nuosavą namą, pirmąjį automobilį, aukštąjį mokslą, finansiškai tvirtą ateitį. Tad, šveskite su mumis. Standard Federal bankas turi talentą padėti žmonėms taupyti!

Standard Federal Bank

Chicago 4192 S. Archer Avenue (312) 941-1147 Chicago 2655 W. 41st Street (312) 523-1983 Chicago 5141 S. Archer Avenue (312) 787-5090 Downers Grove 5100 Forest Avenue (708) 963-1140 Evergreen Park 3990 W. 95th Street (708) 636-6000 Hickory Hills 9957 S. Roberts Road (708) 596-5000 Hill Creek Shopping Center 3623 W. 52nd Street (708) 594-1977 Lombard 2141 Main Street (708) 627-1140 Oak Lawn 3601 S. Cicero Avenue (708) 424-3300 Oak Lawn 1230 S. Pulaski Road (708) 424-5970 Palos Heights 6410 W. 127th Street (708) 317-4400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Veltul
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR RENT

Išnuomojamas 1 mieg. kamb.
butas Kauno miesto centre.
Kreiptis:

Tel. 312-778-7916

IŠNUOMOJU KAUNE,
ŽALIAKALNYJE
2 ir 4 kamb. butus.
Tel. 514-363-6284

Išnuomojamas modernus 3½
kamb. butas su baldais, šaldytu-
vu, oro vėsinimu, skalbykla, Mar-
quette Pk. apyl. Kreiptis:

Tel. 1-708-361-5594

Išnuomojamas 5 kamb. 2mieg.
butas; kambariai dideli, su šiluma.
Pagaudjami vyr. amžiaus žmo-
nės be gyvuliukų.
Tel. 312-737-1097

IŠNUOMOJAMI

3½ kamb. butai; naujai išremontuoti, naujos virtuvės spintelės; Gage Pk. apyl. Kreiptis:
1-708-848-7623. Kalbėti ang-
liškai.

ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR
TEKSTAI – stambi knyga su
daugelio autorių straipsniais,
humoristinėmis ir satyriškomis
skicais, atsiliepimų ištraukomis,
penkiais šimtais iliustracijų,
gražiai išleista Am.
Lietuvių Bibliotekos leidykla
(Lithuanian Library Press).

Kaina su persiuntimu \$22.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai moka \$24.00

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KUČIOS, prasmė-simboliai-maldos. Stasys Yla	\$0.50
LITHUANIAN CHRISTMAS TREE ORNAMENTS. Helen Pijus, Frank Zapolis. 10 psl.	\$2.00
BALTIC STATES VS THE RUSSIAN EMPIRE. 1000 years of struggle for freedom. Val. Ramonis. 79 psl.	\$5.00
LITHUANIAN IN THE USA, aspects of ethnic identity. Davis Fainhaus. 246 psl.	\$15.00
A GUIDE TO THE BALTIC STATES. Ingrida Kalniš. 309 psl.	\$17.95
KRYŽKELĖS, radijo prakalbos į Lietuvą 1986-1988 metai. Bronys Raila. 480 psl.	\$10.00
NEW YORKO FILHARMONIJOS CHORO AT- LIEKAMOS ŠV. JERONIMO MIŠIOS IR KI- TOS GIESMĖS. Kasetė. Išleido J. Stan- kūnas.	\$10.00
VILKAS IŠ GALŲ, romanas. Vyt. Volertas. 304 psl.	\$12.00
AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ VARDYNAS. 1884-1984. Milda Budrienė, M.D. 139 psl.	\$15.00
PAŠAUKĖ MANE..., popiežiaus Jono Pavilo II bio- grafija. Iš lenkų kalbos vertė kun. R. Jaku- tis. 351 psl.	\$4.00
ATSIMINIMAI, Nepriklausomybės keliais. Mar- tynas Yčas. 700 psl.	\$20.00
ATGAVĖ VILTĮ. Vyt. Landsbergis. 225 psl.	\$18.00
VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS. G. Songinas. 128 psl.	\$8.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti,
užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiun-
timo išlaidos.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
jas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th St.
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

[VEDIMAI – PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
užmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąž-
ningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

Nuvažiuoju ir atvažiuoju į New
York ir Washington aerouostus
gimines, draugus atvykstančius į
JAV ir grįžtančius į Lietuvą.
Kreiptis: tel. 312-778-3697

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis Hermis Deckys

Tel. 586-6624. Nuo 8 ryto iki 6 p.

Kalbėti lietuviškai

MANO DĖDĖS A.A. KUN. VIKTORO DABUŠIO MIRTIES METINIŲ PROGA

Prabėgo metai, kai iš mūsų šeimos tarpo mirtis išskyrė a.a. kun. Viktorą Dabušį.

Jam mirus, nuoširdžiai apgailėtas giminių, likusių draugų ir bendraminčių, paminėtas išėjimas lietuvių spaudoje, kur buvo aprašyta jo biografija, plati visuomeninė viekla, ypač rūpinimasis lietuvišku jaunimu, sielojamasis Lietuvos likimu.

Būdamas išėjimoje, skaudžiai pergyveno tėvynės tragediją ir jai skyrė savo darbingiausias gyvenimo dienas. Stengėsi skelbti apie Lietuvą didžiajam pasauliui, statydamas kryžius Dainavoje, globodamas ir auklėdamas jaunimą, kad išliktų lietuviškas atžalynas svetur. Visi, kuriems teko su juo bendradarbiauti, prisimena jo placią, dosnią širdį, meilę ir toleranciją žmogui.

Nors ir sunkios ligos kamavo jama, kol pajėgė, rašė mums,

A. a. kun. Viktoras Dabušis

sielojosi tėvynės likimu, į kurią rengėsi dar antrą kartą atvykti, nes jis gyveno ir tikėjo, kad greit bus laisva. Deja, Viešpaties planai buvo kiti.

Ir aš, rašydamas dabar iš laisvos Lietuvos, jaučiu tą didelę netektį, negalėdamas su juo kartu džiaugtis tuo mūsų pirmu laisvu augsniu rudeniu, negaliu papasakoti jam apie kančias, baimę, išlietas ašaras dėl žuvusių už laisvę ir Nepriklausomybę ar pasidalinti džiaugsmu, numetus sovietinius pančius.

Bet tikiu, kad jo siela iš Viešpaties buvėnės mato mūsų džiaugsmą ir vargus. Ir nesvarbu, kokiame žemės kampe lyko geri, gal ir neužbaigti jo darbai. Jie buvo skirti mūsų visų tėvynei Lietuvai.

Tegul laiko dulkės nenusėda mūsų širdyse ir neužkloja prisiminimą apie jo gerumą. Tie, kurie likom čia, pagerbsim maldą į Aukščiausiąjį. Jis gyvas mūsų tarpe, tai liudija jo geri darbai.

Viešpatie, leisk jam amžinai gyventi Tavo šviesioje.

Po beržais, po palinkusia liepa Tavo pėdas norėjau surast. — Bet per greitai, per greit nuskubėjai į juodosios žemės gelmes.

Žodį tą, kuriuo Tave vadindavau, Nesutepus per žemę nešiau,

Žodis tas kelė skausmą ir ilgėsį, Nuo tada, kai Tave netekau... Birutė — Lietuva

Jau praėjo vieneri metai, kai netekome mūsų mylimo ir brangaus brolio

A.†A. Prof. dr. kun. STANISLOVO GRUODŽIO, S.J.

kuris atsisakė su šiuo pasauliu 1990 m. lapkričio mėn. 1 d. Kaune, Lietuvoje.

Už jo velę bus laikomos šv. Mišios š.m. lapkričio mėn. 9 d., šeštadienį 10 val. 30 min. Lietuvių Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir paprašyti Visagallo suteikti jam Amžiną Ramybę.

Nuliūdę brolis Petras, žmona Jadvyga ir sesuo Elena, vienuolė Lietuvoje.

KETVIRTIS ŠIMTMEČIO BE DR. EDUARDO TURAUSKO

Išstremtas į Korsikos salą

Nepriklausomos Lietuvos kūrybos darbuose po Pirmojo pasaulinio karo žymi vieta tenka dr. Eduardui Turauskui. Jis buvo iškilius visuomenininkas, drąsus laikraštlininkas, gabus diplomatas. Jau ketvirtis šimtmečio, kai jo kūną priglaude Prancūzijos žemė (mirė jis 1966 m. rugsėjo 12 d.), kurioje jis, netekęs tėvynės, rado prieglobstį. Dar yra daug vyresniųjų, kuriems teko dr. Turauską pažinti kaip energingą ir principingą veikėją, jaunesniesiems jo vardas galbūt žinomas tik iš spaudos puslapių, kaip nuėjus į tautos istoriją.

E. Turauskas, gimęs 1896 m. spalio 30 d. Endriejave, Kretingos apskr., aukštesniojo mokslo siekė Telsiuose; dėl kilusio Pasaulinio karo, išvykęs į Rusiją, baigė Martyno Yčo gimnaziją Voroneže. Įstojo į Petrapilio universitetą, bet dėl revoliucijos nutraukęs studijas grįžo į Lietuvą, kur įsijungė į valstybės atkūrimo darbus. Pirmiausia ėmėsi redakcinio darbo Spaudos biure. Bet neilgai jam čia teko dirbti, nes išvyko į Šveicariją, kur, dirbdamas Lietuvos pasiuntinybėje Berne, studijavo Friburgo universitete. Vėliau persikėlė į Paryžių, kur 1926 m. baigė teisės mokslus daktaro laipsniu.

Tais pačiais metais grįžęs į Lietuvą, buvo išrinktas Seimo nariu. 1927-28 m. buvo krikščioniškos minties su pažangese socialine samprata dienraščio „Rytas“ vyr. redaktorius. Jis buvo ir vienas iš šio dienraščio steigėjų. 1928-34 m. Lietuvos telegramų agentūros Elita direktorius. 1934-39 m. jis buvo nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras Čekoslovakijai, Jugoslavijai ir Rumunijai su rezidencija Prahoje. 1939-1940 m. politikos departamento direktorius Užsienio reikalų ministerijoje ir 1940-46 m. nuolatinis delegatas prie Tautų Sąjungos ir Lietuvos pasiuntinys Berne patarėjas.

PARDAVĖ JAPONAMS FABRIKĄ

Japonų Mitsubishi motorų firma iš Chrysler bendrovės atpirkė amerikiečių turėtą pusę tos gamybos akcijų už 99.75 mil. dolerių. Diamond Star fabrike Illinois valstijoje. Chryslerio bendrovė buvo finansinių sunkumų priversta parduoti.

IGNAS MEDZIUKAS

Dar reikia pažymėti, kad E. Turauskas iš pat jaunystės buvo nusistatęs tvirtą katalikišką pasaulėžiūrą. Telsių gimnazijoje jis buvo vienas iš steigėjų moksleivių ateitininkų kuopos, kuriai jis vadovavo. Ateitininkų kuopos pirmininku buvo ir Voroneže. Nepriklausomoje Lietuvoje 1927-34 m. buvo Ateitininkų federacijos vyr. tarybos pirmininku. Jokie sezoniniai valdžios pasikeitimai jo tvirto ideologinio nusistatymo nepaveikė.

E. Turauskas buvo vedęs Prancūzijoje gimusią lietuvaitę Elena Jankauskaitę. Jis su savo žmona propagavo prancūzų kultūrą ir kalbą Lietuvoje. Dalyvavo Prancūzų-lietuvių draugijoje, įsteigė kursus ir skaityklą.

Dr. E. Turauskas buvo politikos realistas. Jis gerai pramatė sovietų kėslus ir netikėjo jų pažadais. Juozas Audėnas, paskutinis Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio ministras, savo prisiminimuose („Paskutinis posėdis“, 200 psl.) aprašo posėdį Prezidentūroje 1940 m. birželio 15 naktį 1 val. ryto, kuriame tarp ministrų dalyvavo ir užsienio reikalų ministerijos polit. departamento direktorius dr. E. Turauskas (ministras J. Urbšys tuo metu buvo Maskvoje), kur buvo pranešta apie sovietų ultimatumą Lietuvai. Atsakymas turėjo būti iki tos dienos 10 val. ryto. Tos dienos popietę dr. Turauskas išgirdęs, kad sovietų kariuomenė jau peržengė Lietuvos sieną, automobilu leidosi link Vokietijos sienos. Šias eilutes rašantis buvo liudininku, kai jis pervažiojo Aleksoto tiltą. Turėdamas diplomatinį pasą, jis ties Eitkūnais pasiekė Vokietiją.

Prezidentas A. Smetona savo „Pro-memoria“, parašyta 1940 m. liepos 1-25 prie Šventaitio ežero, taip pat mini dr. Turauską pasitraukimą į užsienį. Tai gi, kaip matome, dr. E. Turauskas nebuvo vienas iš tų nai-

vuolių, kurie sovietų tankams barškant Kauno gatvėmis, o lėktuvams užiant padangėmis, dar skelbė per radiją, kad „sovietų kariuomenė į Lietuvą atvyksta kaip draugiška sąjunga moksleivių ateitininkų kuopos, kuriai jis vadovavo. Ateitininkų kuopos pirmininku buvo ir Voroneže. Nepriklausomoje Lietuvoje 1927-34 m. buvo Ateitininkų federacijos vyr. tarybos pirmininku. Jokie sezoniniai valdžios pasikeitimai jo tvirto ideologinio nusistatymo nepaveikė.“

Pažindamas sovietų taktiką ir melu bei apgaule paremtą diplomatiją, dr. E. Turauskas nelaukė kol raudonoji armija okupuos Lietuvą ir pavers ją kalėjimu. Jis išvyko į Šveicariją, iš kurios palaikė ryšius su visais Lietuvos diplomatais, likusiais užsienyje, kraštui esant okupuotam sovietų kariuomenės. Jis dalyvavo Lietuvos išlaisvinimo komitete ir Lietuvos diplomatinės tarybos konferencijoje. Baigiantis II pasauliniam karui, rūpinosi politinių kalinių nacių kalėjimuose likimu ir lietuviams pabėgėliams, pasilikusiems okupuotoje Vokietijoje, padėti ir ateiti.

1947 m. dr. E. Turauskas persikėlė į Prancūziją ir paskutiniu metu prieš mirtį gyveno Paryžiuje. Čia jam teko išgyventi ir nemalonių valandų. Kai 1960 m. kovo mėn. Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle, pataikaudamas sovietams ir laukdamas atvykstančio N. Chruščiovo, iš Paryžiaus į Korsikos salą ištrėmė iš Sovietų Sąjungos užimtų kraštų kilusius žymesnius veikėjus, į tą skaičių pateko ir dr. Turauskas. Matyti, kad sovietų saugumas jį laikė pavojingu.

Grįžęs iš tremties į Paryžių, dr. E. Turauskas patyrė didelių finansinių sunkumų. Jo paskutiniai gyvenimo metai atžymėti skaudaus nusivylimo ženklais, nes pasaulio politikoje nebuvo jokių šviesesnių prosvaisčių dėl Lietuvos laisvės.

Gaila, kad dr. E. Turauskas nesulaukė išaušančio Lietuvos laisvės ryto, kaip jo vienaamžis bendradarbis buvęs užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys.

1990 m. lapkričio 10 d., 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie Draugo bus atnašaujamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOS Chicagoje mirusius narius:

A.†A.			
Julius Grinkevičius	1952	Vilius Žirgulevičius	1981
Balys Špokevičius	1956	Vaclovas Tallat-Kelpša	1983
Matas Šerepka	1957	Jonas Dagys	1985
Motiejus Rutka	1958	Balys Karazija	1985
Petras Laužikas	1959	Aldona Petravičienė	1986
Kazimieras Jacevičius	1961	Prof. Pranas Jucaitis	1986
Prof. Vitas Manelis	1965	Kazimieras Brencius	1987
Prof. Vincas Katelė	1967	Prof. Jonas Paltarokas	1987
Juozas Dauparas	1970	Salomėja Janulaitienė	1987
Povilas Šalčius	1971	Natalija Šantarienė	1987
Juozas Klevaitis	1971	Izabelė Sinkievičiūtė	1988
Pranas Četėrgis	1972	Jurgis Sklerys	1988
Jonas Pročkys	1973	Prof. Balys Vitkus	1988
Elena Vaičiūnienė	1973	Stasė Tallat-Kelpšienė	1989
Alfonas Putna	1973	Salomėja Šagamogienė	1990
Juozas Sadūnas	1974	Juozas Briedis	1991
Jonas Bertašius	1975	Ignas Šimkus	1991
Alfonas Indreika	1976	Julija Skirmantienė	1991
Alfonas Murelis	1977		
Juozas Belūnas	1977	ir visus kitus agronomus, mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.	
Aleksandras Gaška	1977		
Bronius Barcevičius	1979		
Aleksandras Šeštokas	1979		
Algirdas Rimavičius	1979		
Vytautas Aglinskis	1980		
Prof. Kazimieras Alminas	1980		

Kviečiame visus kolegas ir šeimas dalyvauti.

Lietuvių Agronomų sąjunga
Chicagoje

A.†A.

GYTAUTUI RUSTEIKIUI

mirus, jo žmonai BRONEI, mūsų valdybos narei, jos dukrai LYDIJAI, anūkėms DARAI ir NICOLE, visiems giminiams ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugijos valdyba

IMPORT-EXPORT SAULIUS IVANAUSKAS

Tel. 312-434-9678
FAX. 312-434-9678

1. Padėdame atgauti Jūsų prarastą turtą Lietuvoje.
2. Namų statybą pagal Jūsų užsąkytą projektą.
3. Sklypų, namų, biznio pirkimas Lietuvoje (labai prieinamos kainos).
4. Bendrų įmonių kūrimas. Surandame prekybinius partnerius.
5. Pinigų persiuntimas Jūsų artimiesiems per 7 d. už 9%.
6. Parduodame naujus automobilius su 2 m. garantija 40% pigiau negu Vilniaus valiutinėje parduotuvėje.
7. Užsakome nepriklausomos Lietuvos laikraščius 50% pigiau. Prenumerata priimama iki gruodžio mėn. 15 d. Skubėkite! Kreipkitės ir kitais Jūsų dominančiais klausimais.

7034 S. Rockwell St.
CHICAGO, ILL. 60629

A.†A. SOFIJA MIŠAUSKIENĖ

Gyveno Stone Park, IL, anksčiau Cicero, IL. Mirė 1991 m. lapkričio 3 d., 12:55 val. ryto, sulaukusi 63 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Veisiejuose. Amerikoje išgyveno 41 m. Pasiliko dideliame nuliūdime motina Juzė Čižauskienė, seserys: Stasė Kanopienė su vyru Povilu Kanadoje, Stefa Jankauskienė Lietuvoje, Irena Stakauskienė su vyru Justinu ir šeima St. Petersburg, Rusijoje, Evelina Daugėlienė Kanadoje; brolis Vytautas Čižauskas su žmona Margaret ir šeima Australijoje; dukterėčios: Rima Raginskienė su vyru Mečiu ir šeima Lietuvoje, Audronė Gombos su šeima Kanadoje, Deanna Griffin su šeima Kanadoje ir Amy Bowker; sūnėnai: Edmundas Paulauskas su šeima Kanadoje, Algis Daugilis su žmona Kanadoje; uošviai: Teofilė ir Zigmas Mišauskai.

Vėlonė buvo žmona a.a. Raimundo. Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai, Šv. Antano parapijos chorui.

Kūnas pašarvotas antradienį, lapkričio 5 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 6 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę motina, seserys, brolis, uošviai ir kiti giminiai.

Laidotuvių direkt. Petkus-Butkus. Tel. 708-652-1003 arba 312-476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangos. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

APLINK MUS

x Dr. Kazys ir Dalia Bobeliai po Vliko seimo ir pasikalbėjimo su Lietuvos ministru pirmininku Gedimynu Vagnorium aplankė savo tėvų ir sūnaus kapus, pažįstamus ir artimuosius. Taip pat jie aplankė „Draugo“ redakciją ir painformavo apie Vliko archyvą, visų raštų ir pinigų perdavimą Lietuvos vyriausybei. Dr. Kazys Bobelis yra ilgametis Vliko valdybos pirmininkas.

x Dailininkės Ritos Bulovaitės paroda dar vyksta Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Paroda tęsis iki šio mėnesio 10 d. Galerija atdara muziejaus lankymo valandomis 10 v.r. iki 4 val. p.p.

x Prel. Vytautas Balčiūnas iš Thomson, Conn., kun. John Gasiūnas, St. Petersburg, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, N.Y., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 30 dol. auką. Labai dėkojame.

x Liet. Mot. Fed. Chicago's skyriaus susirinkimas bus lapkričio 10 d., sekmadienį, 12:30 v. p.p. „Seklyčioje“, antrame aukšte. Narsės kviečiamos atsilankyti ir susipažinti su nauja valdyba bei pasiklausti Jolandos Kerelienės kelionės po Lietuvą išpučių.

x KALĖDINIAI SIUNTI- NIAI Į LIETUVĄ pristatomi į namus su nuolaida. Rūbai, maistas, vaistai BE MUITO. Paskubėkit. Iš kitur siųskite mums paštą arba UPS. TRANSPAK 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Operos balius šiais metais įvyksta lapkričio 23 d. vakarą Jaunimo centre su Lietuvos kariuomenės šventei pritaikyta menine programa, kurią atliks Operos choras. Šiam baliui vadovauja Vaclovas Momkus, kurio telefonas 925-6193. Paskambinus šiuo numeriu, galima užsisakyti stalus ir sužinoti visas informacijas. Mūsų Opera nori ir toliau testuoti savo kultūrinę-meninę veiklą, todėl prašo Jus padėti savo dalyvavimu šiame balijuje.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sestadi. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Lietuvių Moterų klubų federacijos pirmininkė Aleksandra Likanderienė kviečia narses į pirmąjį šių metų susirinkimą Seklyčioje lapkričio 10 dieną, sekmadienį, 12:30 v. p.p. Susirinkime susipažinsime su nauja valdyba ir įdomų pranešimą padarys Jolanda Kerelienė, neseniai grįžusi iš Lietuvos.

x Nijolė Cijūnelienė, Amerikos Lietuvių Montessori d'jos pirmininkė, supažindins tėvelius ir visus dalyvius su menininke Regina Barnett d'jos ruošiamam seminare, kuris įvyks lapkričio 13 d., trečiadienį, 7 v. vak. Lietuvių centre Lemonte. Šio vakaro tema bus apie vaiko kūrybingumą ir jo reikšmę visapusiškam, natūraliam vaiko vystymuisi. Taip pat bus paašškinta apie vaiko kūrybiškų pakopų augimą ir atitinkamą pagalbą bei aplinkos paruošimą.

x Amerik. Liet. Inž. ir Arch. sąj. Čikagos skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. lapkričio 8 d., penktadienį, 7:30 v.v. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, 6500 So. Pulaski, Chicago, IL. Programoje, Lietuvos Dailės muziejaus dir. R. Budrys kalbės tema: Lietuvos muziejai – dabartis ir ateities perspektyvos. Valdyba kviečia visus skyriaus narius su šeimomis ir svečiais susirinkime dalyvauti.

x Budrio vardo Lietuvių foto archyvo 25 m. jubiliejaus minėjimas-vakaronė bus ši penktadienį, lapkričio 8 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronėje bus įteiktos premijos foto parodos konkurso laimėtojams. Meninėje programoje – dokumentinio filmo „Adolfas Damušis“ premjera. Kviečiame visus atsilankyti.

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 – tel. (708) 430-8090.

x „ŽAIBAS“ NR. 6 – MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina – \$100.00. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. telefonas (708) 430-8090.

x Parūpiname bilietus jums ir jūsų giminėms iš Lietuvos į įvairius JAV miestus, nesikrendant per Maskvą. Tvirtiname Aerofloto skrydžius, Lietuvoje parduodame automobilus, naujus su 2 m. garantija. Atsiskaitymas tik po paslaugų suteikimo. Skubiai fax'u persiunčiame dokumentus, laiškus į Lietuvą. Padedam sutvarkyti dokumentus emigracijos reikais. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121.

x UŽ 5 DIENŲ paskelbsime naują „ŽAIBO“ meniu ir priimsime ŠVENČIŲ UŽSAKYMUS. Telefonas (708) 430-8090.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centro J. Žilevičiaus – J. Kreivėno muzikologijos archyvo pastangomis lapkričio 10 d., sekmadienį, minint Juozo Žilevičiaus gimimo 100 metų sukaktį, Jaunimo centre bus išstatytos J. Žilevičiaus bei jo veiklos foto nuotraukos, rankraščiai, leidiniai ir t.t. Mėnėjimas – koncertas prasidės 3 val. p.p. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

x Beverly Shores ir aplink plačioje apylinkėje gyvena lietuviai šį sekmadienį, lapkričio 10 d., 12 val. Šv. Onos bažnyčioje melsis, kad Lietuvoje greičiau įsigyventų pilnesnis demokratinis judėjimas. Šv. Mišias atnaušaus kun. Antanas Saulaitis. Po pamaldų Gražinos ir Jono Stankūnų restorane vyks Lietuvių klubo susirinkimas. Čia vėl bus tariamasi, kaip padėti Lietuvai. Susirinkimo globėjai dr. G. Gediminas ir dail. Vanda Balukai.

x Po 20 dol. atsiuntė už kalėdines korteles, kalendorių: Vitalis Damijonaitis, Western Spring, IL, Alfonsas Pimpė, Chicago, IL, Daniel ir Rita Sulai, West Chicago, IL, K. Lasaitis, Waukegan, IL, Vaclovas Norvilas, Monroe, Mich., Kazys Pabedinskas, Chicago, IL, Stays Frizelis, Burbank, IL. Visiems tariame nuoširdų aciu.

x Kai senovėje drąsus medžiotojas nukaudavo taurą, tai jo ragus prisidėdavo prie savo šalmo, kaip narsumo ženklą. Tokiu būdu dažnai gaudavo Tauragio vardą. Pasivadinę savo garbingų protėvių vardu, 1992 m. balandžio 26 d. „Taurės“ parapijos bažnyčioje pakartosime Povilo Mieluolio oratoriją „Možė“. Mūsų solistai: Gražina Stauskaitė, Anita Berg ir Benito Rostocker.

x Turto (estate) ir finansinio planavimo seminaras įvyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte lapkričio 17 d., sekmadienį, tuoj po šv. Mišių. Svarbiausios temos: „Living Trusts“ ir testamentai; „Jūsų kompanijos pensijų galimybės“, „Kaip sumažinti Federal Estate taxes“, „Kapitalo kaupimas per rentas (annuities)“, kitos investavimo galimybės. Seminarą rengia Prudential finansinio planavimo ir apdraudos kompanija. Dalyvauti pakviestas advokatas R. Domanskis. Į jūsų klausimus atsakys: A. Kavakienė, J. Coury ir J. Narsete.

x G. T. INTERNATIONAL, INC. parūpinąs jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus, nesikrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis Lietuvoje ryšį palaiko ir visokeriopą informaciją perduoda mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Taip pat rašome vietinius bilietus, tvirtiname Aerofloto reusus ir parūpiname profesionalų pastikimą New York'e ir Washington'e. Prašome kreiptis: 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-7272.

x KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siuntiname SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti rūbus, naujus ir dėvėtus, batus, medžiagas, maistą, bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-7334.

x Greit parduodu vienos ir dvių įėjimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Varpas

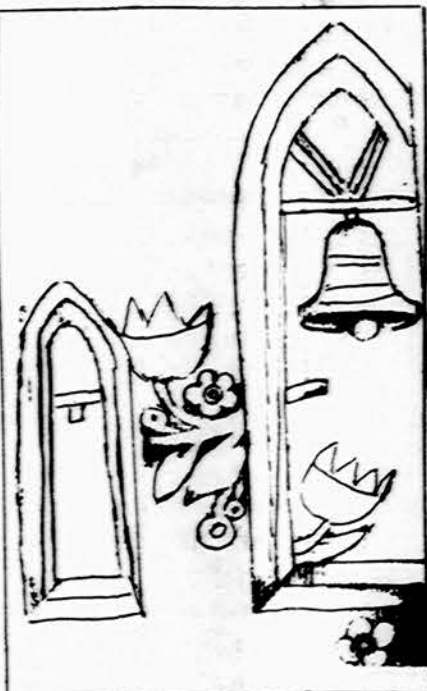
Mes buvom du broliai. — Du dvyiniai gražuoliai. Mus vežė per upę kartu.

Brolužis nupuolė
Į upės verpetą...
Aš vienas našlaitis likau.

Kai vakarą tylų
Aidės mano gausmas,
Aukštai palypėk ant kalvos.

Išgirsi — atliepia
Dvynys mano brolis
Iš upės verpeto gilaus...

Aldona Puišytė

VAIKŲ VĖLĖS

(Vėlinių lietuvių tautosaka)

Vieną kartą sirgo sena bobutė, bet dar niekas netikėjo, kad ji greitai mirtų. Piemenys prie tvarto kapojo virbus (mažos medžių šakos). Mergaitė iš namo išėjo virbų atsinešti į vidų. Jiems ten bestovint, šuniukas ėmė labai loti ir su kojomis kabinėtis į tvarto sienas. Vaikai išsigandę subėgo į vidų. Šuniukas lodamas seke pakui juos. Jis taip lojo, lyg lydetų kokį nepažįstamą žmogų einantį į namus ir taip lodamas sustojo prie langų. Vaikai žiūrė, kad ligonė jau arti mirties. Moters susirinkusios girdėjo, kaip ji mirdama šnibždėjo (tyliai kalbėjo): — Mažulėlės jūs mano... Ji turėjo daug mirusių vaikų, tai jų vėles šuniukas lodamas atlydėjo prie mirštančios motinos. (Papasakojo Jul. Žim. iš Smilgių parapijos. Užrašė G. Petkevičaitė, 1904 m.)
Iš dr. J. Balio archyvo

VINCO KRĖVĖS „GILŠĖ“

„Gilšėje“ rašoma apie seną bajorą, kuris turėjo dukterį. Jis nenorėjo leisti dukrai tekėti už berno. Mergelė ir bernas buvo labai įsimylėję. Vieną naktį bernas nužudė tris pirklius ir pasigrobė jų turta. Senelis išsigando, kad tiek daug turty jis turėjo. Žinojo, kad ne jo buvo, nes bernas buvo neturtingas ir tik tarnas. Dievai jį nubaudė, jo bausmė turėjo būti už trylikos metų. Per tą laiką jis vedė mergelę ir labai gražiai gyveno.

Praėjus trylikai metų, jis būtų ejęs ginti tėvynės ir jo bausmė būtų buvęs panaikinta. Mergelė neleido jam eiti, nes buvo pavojus. Bernelis buvo dievų nubautas. Visi gražūs dvarai, bernelis ir jo žmona nugrimzdė į žemės gelmes.

Atpasakojo Dana Barauskaitė Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m. los mokinė („Žiburio spinduliai“)

HALLOWEEN

Halloween yra smagi diena. Vaikai su savo draugais eina po namus ir prašo saldinių. Žmonės duoda ne vien saldinių, bet vaisių, pinigų, saldumynų, pieštukų ir kitų gerų dalykų. Blogi žmonės kartais į saldinius įdeda nuodų, o į obuolius — skutimosi peiliukų. Šiais metais mes su draugėmis linksminsimės. Pavalgiusios vakariene eisime pas žmones prašyti saldinių. Mano mama pasiliks namuose, dalyvės saldinius vaikams, kurie ateis pas mus. Visi vaikai atšuntą valandą turi būti namuose. Kai grįšim namo, ruošime pamokas ir peržiūrėsime savo gautas dovanas.

Vaikai Halloween dieną apsiengia įvairiais, keistais drabužiais. Būna keičiau, tuo idomiau. Būna princesių, vabalų, raganių, piktų dvasių, moliūgų ir kitokių.

Kiek žinau, Halloween yra švenčiama tik Amerikoje spalio mėn. 31 dieną. Europoje rengiami kaukių baliai. Pietų Amerikoje — karnavalai, bet kitu laiku.

Karina Turnerytė,
Dariaus Girėno lit. m. los 8 sk. mokinė

KOVA UŽ LIETUVYBĘ SENIAU IR DABAR

(Pabaiga)

Praeities lietuvių gyvenimą labai vaizdžiai aprašė rašytoja Lazdynų Pelėda. Ji gimė 1867 m. Šiaulių apskrityje, mirė 1926 m. Jos tikra pavardė buvo Sofija Ivanauskaitė-Pšibiliauskienė. Jos gyvenimas buvo labai vargingas ir skurdus. Jos vyras buvo girtuoklis, o vėliau išvykęs į Ameriką laimės ieškoti, žuvo fabrike. Motina turėjo vieną uždirbti vaikams duoną.

Raštuose ji dažnai vaizdavo dvaro ir kaimo gyvenimą. Tą gyvenimą vaizdavo neigiamai, nes jis nebuvo rožėmis klotas. Didžiausia jos apysaka vadinosi „Klaida“, pagrindinis asmuo ūkininkas Jonaitis.

Tėvas Jonaitis buvo ūkininkas, bet norėjo savo sūnų Petrą leisti mokytis. Jis pats ir žmona nuo savęs nutraukė gersnį kšnį dėl sūnaus, kad tik jis pasiektų mokslo.

Petras išsimokslinęs apsigyveno Rusijoje, vedė rusę Eugeniją. Jis galvojo, kad žmonai patiks Lietuva ir ji išmoks lietuviškai. Jis, vedamas svetimaute ir miestietė, padarė klaidą. Jis grauzėsi, kad nevedė savo jaunystės draugės, kaimo mergaitės Marcelės, kuri jį mylėjo. Mat jis buvo mokytas, o Marcelė kaimietė buvo jam per prasta.

Petras parsivežė žmoną ir vaikus pas tėvus. Nei žmona, nei vaikai į tėvus nekreipia dėmesio. Žmonai daugiau rūpėjo jos šuniukai negu tėvai.

Grįžus pas tėvus, prasidėjo 1905 metų revoliucija, į kurią įsijungė ir Petras. Jis prikalbino tėvus, kad savo name slėptų sukilėlius. Bemašinant revoliuciją, kazokai suėdino Jonaitį tėviškėje. Marcelė Stonaitė išvežė į Sibirą. Tuo būdu Petras Jonaitis ne tik savo gyvenimą sugriovė, bet ir kitiems atnešė nelaimę.

Palyginus praeitį ir dabartį, rusai sudarė daug vargo ir nelaimių prieš pirmąjį karą ir dabar dar vis smaugia lietuvių.

Aš norėčiau pagelbėti Lietuvai. Dabar aš esu tik mokinys, bet stengiuosi mokytis lietuviškai. Noriu išmokti gerai lietu-

ČERVYNĖS ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus

GALVOSŪKIS NR. 26

(Žiūrėkite brėžinį)

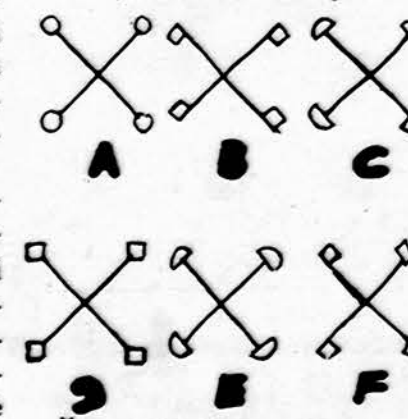

Piešinyje yra nupiešta bitė (tarp kitko dar neužbaigta, kurią reikės užbaigti). Kai sujungsite taškus, paaiškės, ar ta bitė yra naminė, ar laukinė? Kuo skiriasi naminės bitės nuo laukinių? Bitės yra geros menininkės — architektės, moka pagaminti taisyklingas šešiakampes geometrinės figūras, kaip jas žmonės vadina? Priešikite pilną vidurį tų figūrų ir atsakykite, ką jos deda į tas figūras — indelius? Koks to įdėdama dalyko skonis?

Atlikę šiuos uždavinius, gausite 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 27

(Žiūrėkite brėžinį)

Šios šešios figūros iš tolo pažvelgus, atrodo yra panašios, tačiau gerai išžiūrėję, atrasite skirtumą. Jei surasite panašius, jas apibraukite ar pažymėkite, kurios raidės.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 29

Jei jūs kada nors skirsite lėktuvu iš JAV į Tolimuosius Rytus, tai kuria kryptimi skirsite: į rytus, ar į vakarus?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 30

Kaip vadinamas labai mažas šuo, kuris savo pavadinimą yra gavęs iš vienos Meksikos valstijos vardo?

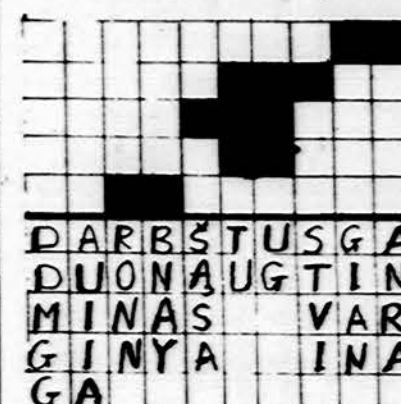
(5 taškai)

vių kalbą, Lietuvos istoriją. O subrendęs, baigęs mokslus, noriu nuvykti į Lietuvą ir pagal galimybes padirbėti.

Zigmas Woodward,
K. Donelaičio aukšt. lit. m. los mokinys

GALVOSŪKIS NR. 28

(Žiūrėkite lentelę)

Apatiniame brėžinyje matote raides, kurios surašytos dešimtyje skyrių. Kiekvienos apatinės kolonos raidės turi būti perkeltos į tą pačią viršutinę koloną. Jūsų uždavinys yra nuspręsti, kurią raidę ir į kuri langelį įrašyti. Kai visas apatinės raidės perkelsite į viršutinius langelius, tada skaitydami skersai iš kairės į dešinę gausite žodžius, kurie sudarys sakinį. Tai bus viena lietuviška patarlė. Juodi langeliai yra be raidžių.

(5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 6 ATSAKYMAS

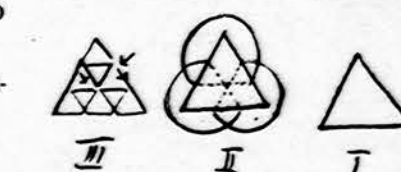
Tas kraštas vadinasi Sovietų Sąjunga arba Rusija. Tada Amerika bijojo komunizmo, vėliau susidraugavo su komunistais ir jiems padėjo išsilaikyti pa-saulyje.

GALVOSŪKIO NR. 7 ATSAKYMAS

Pirmojo uždavinio rezultatas bus 1 ir du pentadaliai (1 2/5). Antrojo — 85/274 (85/274).

GALVOSŪKIO NR. 9 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinius.

Iš viso piramidėje yra 13 trikampų. Pirmame brėžinyje nubrėžtas didysis trikampis. Antrame brėžinyje — trys vidutinio didumo ir trečiame brėžinyje — devyni maži trikampiai. Be to šiame brėžinyje yra parodyta, kaip nubrėžti piramidę nepakėlus rašiklio, t.y. viena linija.

GALVOSŪKIO NR. 10 ATSAKYMAS

Žodis „Biblija“ reiškia „knygos“. Tai nėra viena knyga, bet knygų rinkinys, parašytų prieš tūkstantčius metų.

Biblija talpina šventas knygas apie žydų ir krikščionių religijas. Žydams ir krikščionims Biblija nėra paprasti pasakojimai apie tiesą ir mokymą, bet yra „Dievo žodis“, nes Dievas yra kalbėjęs arba įkvėpęs daug žmonių, kad Jo misija būtų įgyvendinta žemėje.

Biblija yra suskirstyta į dvi pagrindines dalis: Senojo ir Naujojo Testamentus. Senajame Testamente rašoma apie santykius — giminystę tarp Dievo ir Jo „išrinktos tautos“, apie senąjo Izraelio žmones. Naujasis Testamentas daug trumpesnis, talpina pasakojimus apie Jėzų Kristų, jo apaštalus, mokinius. Senasis Testamentas — Biblija yra apie Judaizmą. Krikščionių religijos pripažįsta abu Testamentus — Senąjį ir Naująjį, nes Senasis Testamentas papildo daug dalykų Naujajame Testamente.